پارسیان دژ
تاریخ، فرهنگ و میراث ایران

مجموعهٔ مقاله‌ها
نسخهٔ ماندگار

حکومت ساسانیان

جنگ‌های خسرو پرویز با روم

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۱ · ۳ دقیقه مطالعه

چکیدهٔ مقاله

این جنگ‌ها از سال ۶۰۲ تا ۶۲۷ میلادی، تقریباً بمدت بیست سال، امتداد داشت. کیفیات آن از این قرار بود که تا وقتی موریکیوس امپراتور روم بود، روابط مابین دو دربار، کاملاً صمیمانه بود ولی در سال ۶۰۲ میلادی موریکیوس بدست فوکاس امپراتور بعدی بیزانس کشته شد. خسرو پرویز فوکاس را برسمیت نشناخت. جنگ مابین دولتین شروع شد. خسرو با لشکری وارد بین النهرین شد و قلعه دارا را محاصره کرد و بعد از سه ماه آنرا گرفت. پس از آن قشون ایران از فرات گذشته و سایر شهرهای رومی را گرفته تا نزدیکی بیروت امروزی تاخت. از طرف دیگر

پارسیان دژ / حکومت ساسانیان

این جنگ‌ها از سال ۶۰۲ تا ۶۲۷ میلادی، تقریباً بمدت بیست سال، امتداد داشت. کیفیات آن از این قرار بود که تا وقتی موریکیوس امپراتور روم بود، روابط مابین دو دربار، کاملاً صمیمانه بود ولی در سال ۶۰۲ میلادی موریکیوس بدست فوکاس امپراتور بعدی بیزانس کشته شد.

خسرو پرویز فوکاس را برسمیت نشناخت. جنگ مابین دولتین شروع شد. خسرو با لشکری وارد بین النهرین شد و قلعه دارا را محاصره کرد و بعد از سه ماه آنرا گرفت. پس از آن قشون ایران از فرات گذشته و سایر شهرهای رومی را گرفته تا نزدیکی بیروت امروزی تاخت. از طرف دیگر ایران از طرف ارمنستان حمله کرده و در آسیای صغیر بقدری پیش رفت که اهالی قسطنطنیه مضطرب شدند. اوضاع دولت روم در این زمان قرین هرج و مرج بود. فوکاس که تخت سلطنت را غصب کرده بود، نتوانست در مقابل فتوحات خسرو کاری بکند.

فشار ایرانی‌ها باعث وحشت و اضطراب در ممالک روم شرقی شده، بحرانی تولید کرد که در نتیجه آن هراکلیوس که در تاریخ ایران به هرقل معروف است، از کارتاژ با کشتی‌هایی به قسطنطنیه آمد و در سال ۶۱۰ میلادی با همراهی مردم زمام امور را بدست گرفت.

از طرف دیگر خسرو به جهانگیری خود ادامه داده و در سال ۶۱۱ میلادی به شامات تاخت و دمشق را گرفته، غارت کرد.

در سال ۶۱۴ میلادی سپاه ایران عازم اورشلیم شدند و توانستند بیت المقدس را تسخیر کنند. کلیساها و معابد شهر، از جمله مزار مقدس عیسی مسیح با خاک یکسان شد و قطعه‌ای از صلیبی که گفته می‌شود مسیح با آن به صلیب کشیده‌شده و بنام صلیب راستین شناخته می‌شود، همچون غنیمتی فوق‌العاده گرانبها به تیسفون فرستاده‌شد.

خسرو به این فتوحات خود اکتفا نکرده، شهربراز را که یکی از سرداران نامی ایران بود با قشونی بطرف مصر فرستاد و او از کویری که مابین شامات و مصر حائل است گذشته وارد مصر شد و در سال ۶۱۶ میلادی اسکندریه را که شهری نامی و تجارتی بود، گرفت. این فتح سردار ایران، اثر بزرگی در عالم آن روزی کرد زیرا مدت نه قرن بود که مملکت مصر از تصرف ایران خارج شده و شاهان ساسانی همواره در این صدد بودند که حدود ایران را بحدود زمان هخامنشی برسانند.

از طرف دیگر در سال ۶۱۷ میلادی، شاهین سردار نامی دیگر ایران از کاپادوکیه گذشته ممالک آسیای صغیر را یک بیک گرفت و به کالسدون (کوی قاضی‌کوی در استانبول امروزی) نزدیکی قسطنطنیه رسید. هراکلیوس در این زمان با سردار ایرانی ملاقاتی کرده، سفیری نزد خسرو پرویز برای مذاکرات صلح فرستاده شد ولی مذاکرات بجایی نرسید. خسرو نه تنها برای مذاکرات صلح حاضر نشد بلکه سفیر را در حبس انداخته، تهدید به قتل کرد. پس از آن کالسدون بزودی توسط قشون ایران تسخیر شد و ایران تقریباً به حدود زمان هخامنشی رسید.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «جنگ‌های خسرو پرویز با روم»، پارسیان دژ، ۱۳۹۱.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

https://parsiandej.ir/articles/1141/pdf/جنگ-های-خسرو-پرویز-با-روم.pdf

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵